

POSTANOWIENIE

31 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

Prezes SN Joanna Misztal-Konecka

na posiedzeniu niejawnym 31 października 2023 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa G. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w B.
przeciwko C. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej
w M. i Szpitalowi w P.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej C. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
spółki komandytowej w M.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 23 listopada 2021 r., V ACa 705/19,

**1. odrzuca skargę kasacyjną w zakresie, w jakim dotyczy ona
zawartego w punkcie pierwszym wyroku rozstrzygnięcia w
przedmiocie oddalenia apelacji powódki;**

**2. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w
pozostałym zakresie;**

**3. zasądza od C. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
spółki komandytowej w M. na rzecz G. spółki z ograniczoną
odpowiedzialnością w B. kwotę 2700 zł (dwa tysiące siedemset
złotych) zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

(R.N.)

UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 23 listopada 2021 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie, w sprawie z powództwa z powództwa G. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B. przeciwko C. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej w M. oraz Szpitalowi w P. o zapłatę, rozpoznając apelacje powódki i pozwanej C. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej w M. od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 25 stycznia 2019 r., oddalił obie apelacje (pkt I), zasądził od G. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B. na rzecz Szpitala w P. kwotę 4050 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym (pkt II) oraz zniósł wzajemnie pomiędzy G. spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w B. i C. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółką komandytową w M. koszty procesu w instancji odwoławczej (pkt III).

2. Od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną wywiodła C. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w M. Podała, że zaskarża orzeczenie w całości oraz wskazała na naruszenie art. 123 § 1 pkt 2 k.c. oraz art. 387 § 2¹ pkt 2 k.p.c.

3. Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na występowanie w sprawie przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Podała, że skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna z uwagi na oczywiste naruszenie art. 123 § 1 pkt 2 k.c. oraz art. 387 § 2¹ pkt 2 k.p.c.

4. Postanowieniem z 31 maja 2022 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie odrzucił skargę kasacyjną w zakresie dotyczącym punktu drugiego wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 23 listopada 2021 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

5. W pierwszej kolejności należy wskazać, że skarżąca zaskarżyła skargą kasacyjną wyrok Sądu Apelacyjnego również w zakresie, w którym Sąd ten oddalił apelację powódki od wyroku Sądu Okręgowego. Tymczasem rozstrzygnięcie o oddaleniu apelacji powódki jest dla skarżącej korzystne.

Należy przypomnieć, że poza wymaganiami formalnymi dopuszczalność skargi kasacyjnej, podobnie jak i innych środków zaskarżenia, uzależniona jest od wykazania przez skarżącego interesu prawnego w zaskarżeniu orzeczenia, który uwarunkowany jest wykazaniem pokrzywdzenia tym orzeczeniem. W uchwale

składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 15 maja 2014 r. (III CZP 88/13, OSNC 2014, nr 11, poz. 108), której nadano moc zasady prawnej, wyrażone zostało stanowisko, że pokrzywdzenie orzeczeniem (*gravamen*) jest przesłanką dopuszczalności środka zaskarżenia, chyba że interes publiczny wymaga merytorycznego rozpoznania tego środka. Sąd Najwyższy przyjął, że ogólne założenie obiektywnej potrzeby uzyskania ochrony prawnej, które racjonalizuje możliwość korzystania ze środków zaskarżenia, nie naruszając ich istoty, uzasadnia uznanie interesu prawnego w zaskarżeniu, jako przesłanki dopuszczalności środków zaskarżenia. Jej istnienie wynika z zasad i regulacji znajdujących odzwierciedlenie w Kodeksie postępowania cywilnego; objęta jest przewidzianym w tym Kodeksie systemem badania dopuszczalności środków zaskarżania orzeczeń. Interes ten występuje w razie pokrzywdzenia (*gravaminis*) i polega na niekorzystnej dla strony różnicy między zgłoszonym przez nią żądaniem a treścią rozstrzygnięcia. Przesłanka *gravaminis* pozwala przyjąć, że w części, w której orzeczenie jest korzystne dla skarżącego, skarga kasacyjna jest wyłączona, ze względu na brak pokrzywdzenia (postanowienia SN: z 19 listopada 2014 r., II CSK 44/14; z 28 stycznia 2015 r., I CZ 122/14, i z 25 lutego 2015 r., II CSK 447/14).

Skoro zaś badanie skargi kasacyjnej w zakresie, w jakim została ona skierowana przeciwko orzeczeniu o oddaleniu apelacji powódki, nie wskazuje na pokrzywdzenie skarżącej, należało skargę w tym zakresie odrzucić na podstawie art. 398⁶ § 3 w zw. z § 2 k.p.c.

6. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony

wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Dla spełnienia wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. konieczne jest zawarcie w skardze kasacyjnej odrębnego wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. przesłanek przedsądu ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego (postanowienie SN z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06). Ze względu na odmienny cel instytucji przedsądu i jej odrębne oraz kwalifikowane przesłanki, wskazanie i uzasadnienie okoliczności decydujących o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie może polegać na odwołaniu się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. W prawidłowo sporządzonej skardze kasacyjnej oba powyższe elementy muszą pojawić się oddzielnie i autonomicznie. Sąd Najwyższy nie jest bowiem trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę kasacyjną, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia, wnoszonym i rozpoznawanym nie tylko w interesie skarżącego, ale przede wszystkim w interesie publicznym.

7. Odnosząc się do powołanej przez skarżącą oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, wskazać trzeba, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, jako przesłanki przyjęcia jej do rozpoznania, wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego oraz przeprowadzenia wywodu zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której spowodowało ono wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (zob. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia SN z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12).

Skarga kasacyjna w niniejszej sprawie nie zawiera argumentów uzasadniających stwierdzenie występowania tak rozumianej oczywistej zasadności.

Skarżąca podała, że Sąd Apelacyjny zaniechał przeprowadzenia badania, czy zawezwanie do próby ugodowej z 12 lutego 2014 r. zostało złożone przez powódkę rzeczywiście celem wyegzekwowania roszczenia i mogło chociażby potencjalnie doprowadzić do jego realizacji, czy też zmierzało wyłącznie do wydłużenia okresu zaskarżalności wierzytelności poprzez przerwanie biegu przedawnienia. Zdaniem skarżącej Sąd drugiej instancji nie dokonał również oceny sformułowanego przez pozwaną w apelacji zarzutu dotyczącego naruszenia prawa materialnego, tj. art. 123 § 1 pkt 2 k.c. w zw. z art. 184 k.p.c.

Powyższe stwierdzenia stanowią jedynie polemikę ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego, który uznał za trafne ustalenie Sądu Okręgowego w kwestii przerwania biegu przedawnienia roszczenia powódki względem pozwanych na skutek zawezwania do próby ugodowej. W związku z tym Sąd Apelacyjny uznał

twierdzenia skarżącej zawarte w tym zakresie w apelacji skarżącej za nietrafne. Rozumowanie, które powadziło do tego wniosku, szeroko uzasadnił. Skarżąca nie zgadza się z tym poglądem, ogranicza się jednak do przedstawienia własnej oceny rozstrzygnięcia. Zawarte w skardze kasacyjnej wywody nie przekonują, że w sprawie doszło do kwalifikowanego, widocznego bez głębszej analizy, naruszenia wskazanych przepisów prawa.

8. Według Sądu Najwyższego nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

9. Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 k.p.c. *a contrario*), zaś stosownie do art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz w zw. z § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie obciążył stronę pozwaną kosztami postępowania kasacyjnego.

(R.N.)

[ms]